

โรงเรียนจิตรลดา

ผศ.ดร.ปานเพชร ชินินทร

ผศ.ดร.อัศวรัตน์ พูลกระจำง

รายงานการวิจัย

การพัฒนารูปแบบ
การบริหารจัดการการเรียนการสอน
ที่บูรณาการเรียนรูกับการทำงาน
(Work-Integrated Learning)
ในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ชุดรายงานการวิจัย เล่มที่

คณะผู้พิจารณารายงานวิจัย

คณะอนุกรรมการบริหารโครงการประชุมโต๊ะกลมไทย-สหรัฐฯ

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปานเพชร ชินนทร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครรัตน์ พูลกระจำ

ดร. เทอดเกียรติ ลิ้มวิทีปการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัฒนา คลังวิจิตร

หัวหน้าโครงการวิจัย

ผู้ร่วมวิจัย

ผู้ร่วมวิจัย

ผู้ร่วมวิจัย

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์พิเศษทอง จันทรางศุ

เลขาธิการสภาการศึกษา

ดร. สุทธิศรี วงษ์สมาน

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

นางสาววัฒนา อาทิตยเที่ยง

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายด้านการศึกษามหภาค

หัวหน้าโครงการ

นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

บรรณาธิการ

นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์

นายวีระพงษ์ อุเจริญ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นายธีระพงษ์ คำรณฤทธิศร

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

ประสานการจัดพิมพ์

นายธีระพงษ์ คำรณฤทธิศร

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักนโยบายด้านการศึกษามหภาค

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผศ.ดร.ปานเพชร ชินินทร

ผศ.ดร.อัศวรัตน์ พูลกระจำ

รายงานการวิจัย

การพัฒนารูปแบบ
การบริหารจัดการการเรียนรู้การสอน
ที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน
(Work-Integrated Learning)
ในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ชุดรายงานการวิจัย เล่มที่ 2

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน
ที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work-integrated Learning)
ในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

เสนอต่อ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

โดย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

370.152 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ส 691 ค. รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบแผนการบริหารจัดการ
การเรียนรู้การสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน
(Work-integrated Learning) ในระดับอุดมศึกษา

ของประเทศไทย กรุงเทพฯ : สกศ., 2553.

376 หน้า

ISBN. 978-616-7324-75-3

1. คู่มือ 2. การบริหารจัดการการเรียนรู้การสอนที่บูรณาการ
การเรียนรู้ 3. ชื่อเรื่อง

รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบแผนการบริหารจัดการ
การเรียนรู้การสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน
(Work-integrated Learning) ในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 10/2554

พิมพ์ครั้งที่ 1

มกราคม 2554

จำนวน

1,000 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่

กลุ่มแผนการศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานนโยบายด้านการศึกษาภาค

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ถนนสุขุมวิท เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10300

โทรศัพท์ 02-668-7123 โทร 2416

โทรสาร 02-668-7736

Web Site : <http://www.onec.go.th>

บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด

90/6 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 34/1

ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงจตุรรมนตรี

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700

โทรศัพท์ 02-424-3249, 02-424-3252

โทรสาร 02-424-3249, 02-424-3252

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินงานโครงการ
วิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้การสอนที่บูรณาการ
การเรียนรู้กับการทำงาน (Work-integrated Learning: WIL)
ในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
สมรรถนะที่เป็นมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้การสอนที่บูรณาการ
การเรียนรู้กับการทำงาน (WIL) ได้แก่ สถาบันการศึกษา
สถานประกอบการ และองค์การวิชาชีพ ในกลุ่มอุตสาหกรรม
ภาคการผลิตและกลุ่มอุตสาหกรรมภาคบริการ ศึกษากรณีศึกษา
การปฏิบัติดีเด่น (Best Practice) และปัจจัยสู่ความสำเร็จของ
การจัดการเรียนรู้การสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (WIL)
ในกลุ่มอุตสาหกรรมภาคการผลิตและกลุ่มอุตสาหกรรมภาคบริการ
และสร้างคู่มือการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการโครงการ
นำร่องการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน
(WIL) ในสองกลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าว

ในการดำเนินงาน สำนักงานฯ ได้จัดทำข้อกำหนด ลักษณะ
และเงื่อนไขการดำเนินงานโครงการฯ (TOR) เสนอต่อที่ประชุม
คณะอนุกรรมการบริหารโครงการประชุมโต๊ะกลมไทย-สหรัฐฯ ซึ่งมี
ดร.เกษณพงศ์ กිරติกร เป็นประธานฯ มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
อาชีวศึกษาบุรีรัมย์เป็นที่ปรึกษา โดยมี ผศ.ดร.ปานเพชร ชินินทร
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เป็นหัวหน้า

คณะนักวิจัย ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย และได้นำเสนอรายงานความก้าวหน้าต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารฯ เป็นระยะๆ ซึ่งคณะอนุกรรมการบริหารฯ ได้ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และกำกับ ติดตามการดำเนินการศึกษาวิจัยให้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

สำนักงานฯ ขอขอบคุณคณะนักวิจัยที่ได้ดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี และขอขอบคุณคณะอนุกรรมการบริหารฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร ประธานอนุกรรมการบริหารฯ ดร.พิเชฐ ดุรงคเวโรจน์ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ศ.ดร.น่ายุทธ สังค์ธนาพิทักษ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ได้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด และให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดทำรายงานการวิจัยดังกล่าว สำนักงานฯ ได้เล็งเห็นประโยชน์จากงานวิจัยดังกล่าว จึงได้จัดพิมพ์รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบบูรณาการเรียนรู้กับทำงาน (Work-integrated Learning) ในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยขึ้น เพื่อเผยแพร่ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและบุคคลที่สนใจโดยทั่วไป

(ศาสตราจารย์พิเศษทอง จันทรางศุ)

เลขาธิการสภาการศึกษา

บทสรุปผู้บริหาร

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน (Work-integrated Learning) หรือ WIL¹ ในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย เป็นการวิจัยระดับแนวคิด (Approach level) มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและพัฒนาคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน ซึ่งเป็นงานวิจัยต่อเนื่องจากงานวิจัยเชิงสำรวจของผู้วิจัยคณะเดียวกัน จากนั้น จะนำผลที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการในระดับการนำไปใช้งานจริง (Implementation level) ในระยะต่อไป และในระยะสุดท้าย เป็นการวิจัยในระดับประเมินค่า (Evaluation level) เพื่อประเมินผลวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานในระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับบริบททางการศึกษาและสังคมไทย เพื่อสร้างหลักสูตรต้นแบบ (Prototype) สำหรับสาขานำร่องต่อไป

¹ เนื่องจาก Work-integrated Learning ยังไม่มีบัญญัติศัพท์ในภาษาไทยอย่างเป็นทางการ เพื่อความเข้าใจง่ายในงานวิจัยนี้จึงใช้คำว่า WIL

ชุดโครงการศึกษาวิจัย

การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ
การเรียนรู้กับการทำงานในสถาบันอุดมศึกษา

เล่มที่ 1 รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทาง
การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้
กับการทำงาน (Work-integrated Learning:
WIL) ในสถาบันอุดมศึกษา

เล่มที่ 2 รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบ
การบริหารจัดการการเรียนการสอนที่บูรณาการ
การเรียนรู้กับการทำงาน (Work-integrated
Learning) ในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย

เล่มที่ 3 รายงานสรุปผล การประชุมความร่วมมือทาง
วิชาการและการศึกษาดูงาน เรื่อง การจัดการ
การเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับ
การทำงานในสถาบันอุดมศึกษา ณ ประเทศ
สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

คณะผู้พิจารณารายงานวิจัย

คณะอนุกรรมการบริหารโครงการประชุมโต๊ะกลมไทย-สหรัฐฯ

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปานเพชร ชินนทร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครรัตน์ พูลกระจำ

ดร. เทอดเกียรติ ลิ้มปีทีปรการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒน์ คลังวิจิตร

หัวหน้าโครงการวิจัย

ผู้ร่วมวิจัย

ผู้ร่วมวิจัย

ผู้ร่วมวิจัย

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์พิเศษทอง จันทรางศุ

เลขาธิการสภาการศึกษา

ดร. สุทธิศรี วงษ์สมาน

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

นางสาววัฒนา อาทิตยเที่ยง

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายด้านการศึกษามหภาค

หัวหน้าโครงการ

นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์

นักวิชาการศึกษานานาญการพิเศษ

บรรณาธิการ

นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์

นายวีระพงษ์ อุเจริญ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นายธีระพงษ์ คำรณฤทธิศร

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

ประสานการจัดพิมพ์

นายธีระพงษ์ คำรณฤทธิศร

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักนโยบายด้านการศึกษามหภาค

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา